

**MINISTERIE VAN SOCIALE ZAKEN
EN WERKGELEGENHEID**

AI Nr. 8992

Bijvoegsel Stcrt. d.d. 16-04-1998, nr. 72

**ALGEMEEN VERBINDENDVERKLARING VAN BEPALINGEN
VAN DE COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST VOOR HET
BOUWBEDRIJF INZAKE VOORZIENING BIJ ONGEVAL**

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

Gelezen het verzoek van Partijen bij de CAO voor het Bouwbedrijf namens het Nederlands Verbond van Ondernemers in de Bouwnijverheid, de Nederlandse Vereniging van Bouwondernemers, de Nederlandse Vereniging van Wegenbouwers, de Vereniging Grootbedrijf Bouwnijverheid, de Vereniging van Waterbouwers in Bagger-, Kust- en Oeverwerken, de Vereniging van Boorondernemers en Buizenleggers en de Vereniging Aannemers Grond-, Water-, en Wegenbouw als partijen te ener zijde mede namens de Bouw- en Houtbond FNV, de Hout- en Bouwbond CNV en de Vakvereniging Het Zwarte Corps als partijen te anderer zijde bij de collectieve arbeidsovereenkomst voor het Bouwbedrijf inzake Voorziening bij Ongeval, strekkende tot algemeen verbindendverklaring van bepalingen van deze collectieve arbeidsovereenkomst;

Overwegende,

dat genoemde collectieve arbeidsovereenkomst in werking is getreden;

dat van het verzoek tot algemeen verbindendverklaring mededeling is gedaan in de Staatscourant;

dat naar aanleiding van dit verzoek schriftelijke bezwaren zijn ingebracht door:

- A. Grondexploitatiebedrijf Netterden V.O.F. (Netterden);
- B. De Nederlandse Vereniging van Regionale Industriezand- en Grindproducenten (NEVRIP);
- C. ICDS Constructors Ltd. (ICDS);

dat de door ad A, ad B en ad C ingebrachte bedenkingen als volgt kunnen worden samengevat:

Ad A en B. Netterden en Nevrip brengen bedenkingen in tegen avv van bepalingen van de cao voor het Bouwbedrijf inzake voorziening bij ongeval (cao voor het Bouwbedrijf VBO). De bedenkingen richten zich tegen de werkingssfeer van de cao aangezien deze zich uitstrekt tot ondernemingen waarvan het bedrijf is gericht op productie voor derden op het gebied van droge zandwinning, indien en voor zover daaronder mede wordt verstaan de industriezandwinning.

Netterden en Nevrip stellen dat de door hen uitgevoerde werkzaamheden volstrekt andersoortige werkzaamheden zijn dan de overige ondernemingen vallend onder de cao voor het Bouwbedrijf VBO.

Voorts stellen Netterden en Nevrip dat het in de bedoeling ligt om te komen tot een branche-cao voor de totale branche van industriezand- en grindproducenten. Netterden en Nevrip verzoeken dan ook subsidiair de Bouw-cao VBO voor hen – en andere bedrijven in de deelbranche – algemeen verbindend te verklaren onder de opschortende voorwaarde van het hebben op termijn van een eigen cao.

Netterden en Nevrip voeren daarnaast aan dat er door avv van de cao voor het Bouwbedrijf VBO ongunstige concurrentieverhoudingen ontstaan met ondernemingen die in het verleden wel eens met de term „natte zandwinning” werden aangeduid, terwijl het verschil tussen „droge” en „natte zandwinning” onderling gering is.

Tenslotte stellen Netterden en Nevrip dat zij in het kader van de OSV zijn ingedeeld bij de sector Bagger-, Zand- en Grindwinning- en Rijswerkbedrijven.

Ad C. ICDS (een in Ierland gevestigd aannemingsbedrijf) brengt bedenkingen in tegen avv van bepalingen van de cao voor het Bouwbedrijf VBO, waarbij de bedenkingen in het bijzonder zijn gericht tegen avv van artikel 1 leden 3 en 5 in samenhang met artikel 1a van de cao, voor het Bouwbedrijf voor zover deze bepalingen arbeidsverhoudingen tussen een in het buitenland gevestigde werkgeefster en haar in datzelfde buitenland woonachtige werknemers onder de werkingssfeer van de cao brengen. De bedenkingen zijn in 4 categorieën onder te brengen, te weten:

- bedenkingen gegrond op de beginselen van internationaal privaatrecht (i.p.r.): ICDS beroept zich hierbij op het per 1 september 1991 voor Nederland in werking getreden „EVO”-verdrag. ICDS verwijst tevens naar de op 16 december 1996 aangenomen EG-Richtlijn 96/711 betreffende de detachering van werknemers met het oog op het verlenen van diensten, van Europees Parlement en de Raad (Detacheringsrichtlijn). Op grond van de Detacheringsrichtlijn moeten Lid-Staten uiterlijk 16 december 1999 de bepalingen van deze richtlijn, inhoudende welke arbeidsvoorwaarden (van het land van herkomst of het ontvangende land) van toepassing zijn bij internationale detachering, implementeren in hun nationale rechtsregels;

**Bouwbedrijf
Voorziening bij ongeval 1998
Verbindendverklaring CAO-bepalingen**

– Europeesrechtelijke bedenkingen: deze bedenkingen zijn met name gebaseerd op het EG-verdrag waaronder het beginsel van vrij verkeer van personen en diensten en het Kartelverbod (art. 85 EG). In dit verband verwijst ICDS wederom naar bovengenoemde Detacheringsrichtlijn en naar uitspraken van het Europese Hof. Daarnaast wijst ICDS op de Belgisch-Nederlandse Overeenkomst ter voorkoming van dubbele betaling van cao-regelingen in de bouw van 29 september 1997;

– bedenkingen gegrond op het algemeen belang: naar de mening van ICDS is avv van de cao voor het Bouwbedrijf o.a. niet in overeenstemming met het beleid van het Kabinet zoals neergelegd in de notitie „Beleidsregels voor algemeen verbindendverklaring” d.d. 14 november 1994 van de Minister van SZW.

– Daarnaast maakt ICDS opmerkingen ten aanzien van de in de cao opgenomen dispensatiemogelijkheid, waarbij ICDS betwijfelt of partijen bij een dispensatieverzoek de „nodige zorgvuldigheid” betrachten. ICDS voert in aanvulling op haar bedenkingen aan dat de cao voor het Bouwbedrijf VBO geen bepalingen bevat zoals eerdergenoemd in artikel 1a van de cao voor het Bouwbedrijf.

Dit houdt verband met het feit dat de cao voor het Bouwbedrijf in artikel 1a sub b de bepalingen inzake de Collectieve Ongevallenverzekering niet van toepassing verklaart op buitenlandse werknemers. ICDS stelt dat de cao voor het Bouwbedrijf VBO echter ook bepalingen bevat die niets met de Collectieve Ongevallenverzekering te maken hebben. ICDS voert om die reden de bovengenoemde bedenkingen ook tegen dergelijke bepalingen aan.

Overwegende dienaangaande

Dat naar aanleiding van de onder A en B genoemde bedenkingen het volgende kan worden opgemerkt:

Netterden en Nevrip brengen ten eerste bedenkingen in tegen het feit dat zij onder de werkingssfeer van de cao voor het Bouwbedrijf VBO vallen. Hierover kan worden opgemerkt dat het al of niet vallen onder de werkingssfeer van de cao primair een zaak is van de bij de CAO betrokken partijen. Netterden en Nevrip hebben geen eigen cao en er is kennelijk geen sprake van overlap met een andere bedrijfstak-cao waar Netterden en Nevrip onder zouden vallen. Nu er geen sprake is van een eigen CAO is het krachtens de bestendige gedragslijn niet mogelijk Netterden en Nevrip uit te zonderen van het besluit tot algemeen verbindendverklaring van de cao voor het Bouwbedrijf VBO.

Over het feit dat Netterden en Nevrip stellen dat er door avv van de cao ongunstige concurrentieverhoudingen ontstaan met „natte” zandwinning,

kan worden opgemerkt dat avv een cao ondersteunend instrument is en dat vaststelling van de inhoud en de werkingssfeer van de cao een zaak van cao-partijen is.

Het feit dat de desbetreffende ondernemingen in het kader van de Organisatiewet Sociale Verzekeringen (OSV) zijn ingedeeld bij de sector Bagger-, Zand- en Grindwinning- en Rijswerkbedrijven is niet bepalend voor het al dan niet vallen onder de werkingssfeer van een cao. De werkingssfeer van een cao hoeft niet parallel te lopen met de indeling op grond van de OSV.

De cao voor het Bouwbedrijf VBO kent overigens een mogelijkheid tot dispensatie welke is opgenomen in artikel 9. Hierop kunnen Netterden en Nevrip een beroep doen.

Dat naar aanleiding van de onder C opgenomen bedenkingen het volgende kan worden opgemerkt.

Artikel 1a van de cao voor het Bouwbedrijf behelst kort gezegd dat die cao van toepassing is op diegene die in het buitenland woonachtig is en in Nederland, in dienst van een in het buitenland gevestigde werkgever, werkzaam is, indien deze werkzaamheden langer dan één maand achtereen duren, met inachtneming van de door cao-partijen zelf in sub b van dit artikel aangegeven uitzonderingen. Deze uitzonderingen betreffen concreet bepalingen met betrekking tot het pensioenfonds, inclusief de bijverzekering WAO via het pensioenfonds, het aanvullingsfonds WW, de Collectieve Ongevallenverzekering en het VUT-fonds voor zover dit de bijdrage betreft als bedoeld in artikel 15 lid 6 van Bijlage 7 van deze cao, bestemd voor individuele opbouw;

ICDS heeft in dit verband bedenkingen tegen avv van bepalingen van onderhavige cao, omdat de cao voor het Bouwbedrijf VBO-bepalingen bevat die niets met de Collectieve Ongevallenverzekering te maken hebben. ICDS voert de bedenkingen tegen dergelijke bepalingen aan.

Gesteld kan worden dat een werkgever en/of werknemer zich alleen te houden hebben aan de bepalingen van onderhavige cao indien zij onder de werkingssfeer van de algemeen verbindendverklaarde cao vallen. Voorts kan in dit verband worden gesteld dat een soortgelijke bepaling als artikel 1a van de cao voor het Bouwbedrijf niet is opgenomen in onderhavige cao. Daarnaast is door partijen aangegeven dat met de in artikel 1a sub b van de cao voor het Bouwbedrijf genoemde collectieve ongevallenverzekering de „cao voor het Bouwbedrijf Voorziening bij Ongeval” wordt bedoeld. Deswege wordt in artikel 1a sub b van de cao voor het Bouwbedrijf, de cao voor het Bouwbedrijf VBO niet van toepassing verklaard op buitenlandse werknemers.

Daarnaast kan gesteld worden dat avv van bepalingen van de cao niet in strijd is met de uitgangspunten van de notitie „Beleidsregels voor alge-

**Bouwbedrijf
Voorziening bij ongeval 1998
Verbindendverklaring CAO-bepalingen**

meen verbindendverklaring” d.d. 14 november 1994 (TK 23 532, nr. 4) van de Minister van SZW, aangezien deze notitie geen voorwaarde is voor avv.

Voorts zij opgemerkt dat in geval er bedenkingen zijn tegen het naleven van bepaalde artikelen uit de cao, artikel 9 van onderhavige cao de mogelijkheid biedt tot het vragen van dispensatie. Ondergetekende spreekt opnieuw de verwachting uit dat cao-partijen bij een dispensatieverzoek de nodige zorgvuldigheid zullen betrachten. Geschillen daaromtrent kunnen worden voorgelegd aan de burgerlijke rechter.

Overwegende tenslotte dat de bedenkingen van Grondexploitatiebedrijf Netterden (ad A), de Nederlandse Vereniging van Regionale Industriezand- en Grindproducenten NEVRIP (ad B) en ICDS Constructors Ltd (ad C) algemeen verbindendverklaring van de daarvoor in aanmerking komende bepalingen niet in de weg staan;

dat de bepalingen van deze collectieve arbeidsovereenkomst gelden voor een belangrijke meerderheid van de in de bedrijfstak werkzame personen;

Gelet op de artikelen 2, 4 en 5 van de Wet op het algemeen verbindend en het onverbindend verklaren van bepalingen van collectieve arbeidsovereenkomsten

Gezien het overleg met de Stichting van de Arbeid;

Besluit:

I. Verklaart algemeen verbindend tot en met 31 december 1998 of voor zover het betreft artikel 4 inzake het gebruik maken van ter beschikking gestelde („uitgeleende”) arbeidskrachten zoveel eerder als het uitzendverbod zoals vastgelegd in artikel 9 van de Regeling voor het ter beschikking stellen van arbeidskrachten komt te vervallen, de navolgende bepalingen inzake Voorziening bij Ongeval, zulks met inachtneming van hetgeen onder II, III en IV is bepaald.

HOOFDSTUK 1

DEFINITIES EN WERKINGSSFEER

Artikel 1

Definities

1. Onder „deze collectieve arbeidsovereenkomst” (nader ook genoemd „deze CAO”) wordt verstaan de overeenkomst met de daarbij behorende bijlagen en reglementen.
2. Onder „partijen” worden verstaan werkgevers- en werknemersorganisaties die deze CAO hebben ondertekend.
3. Onder „werkgever” wordt verstaan elke natuurlijke of rechtspersoon die in Nederland arbeid doet verrichten als bedoeld in artikel 2, alsmede samenwerkingsverbanden, scholings- en werkervaringsverbanden.
4. a. Onder „samenwerkingsverband” wordt verstaan een door werkgevers opgerichte, regionaal werkende rechtspersoon welke voldoet aan de voorwaarden zoals vastgesteld door de Stichting Vakopleiding Bouwbedrijf (SVB) of de Stichting SBW (SBW) en die ten doel heeft:
 - met leerlingen uit de betrokken regio een arbeidsovereenkomst te sluiten en deze een opleiding te geven volgens de richtlijnen van de SVB of SBW, zoals genoemd in de Wet op het Cursorisch Beroepsonderwijs (WCBO), dan wel
 - met leerling/werknemers uit de betrokken regio een praktijk-/arbeidsovereenkomst te sluiten en daarbij als leerbedrijf overeenkomstig de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB) op te treden, dan wel
 - met personen uit de betrokken regio een arbeidsovereenkomst te sluiten en daarmee de mogelijkheid te bieden een beroepsopleiding te volgen conform de richtlijnen van de WEB, het samenwerkingsverband treedt daarbij op als leerbedrijf.b. Onder een „scholings- en werkervaringsverband” wordt verstaan een door werkgevers en werknemers opgerichte, regionaal werkende rechtspersoon welke voldoet aan de voorwaarden zoals vastgesteld door partijen en die ten doel heeft te voorzien in scholing en werkervaring voor moeilijk plaatsbare werklozen.
5. Onder „werknemer” wordt verstaan hij/zij die bij een werkgever als bedoeld onder lid 3 van dit artikel in Nederland werkzaam is:
 - a. ingevolge een arbeidsovereenkomst;
 - b. ingevolge een overeenkomst tot aanneming van werk, tenzij hij/zij zelf ondernemer is;

Bouwbedrijf
Voorziening bij ongeval 1998
Verbindendverklaring CAO-bepalingen

- c. als hulp van de aannemer van werk onder b. bedoeld.
Niet als „werknemer” worden beschouwd:
 - d. uitvoerders, en zij die in hoofdzaak toezichthoudende of administratieve functies vervullen;
 - e. tekenaars, constructeurs en andere technici, onder wie organisatorische en arbeidstechnische medewerkers;
 - f. vertegenwoordigers, handelsreizigers en acquisiteurs;
 - g. schoonmakers en kantinepersoneel en andere personen die een verzorgende functie (geen eigenlijke bedrijfsarbeid) uitoefenen;
 - h. degenen, die voor ondernemingen, die bedrijfsklare projecten afleveren, andere arbeid verrichten dan arbeid bij de uitvoering, de verbouwing of het onderhoud van bouwwerken;
 - i. coördinatoren in dienst van samenwerkingsverbanden;
 - j. wakers en portiers en degenen die soortgelijke arbeid verrichten;
 - k. vakantiewerkers en deelnemers aan de beroepspraktijkvorming van de beroepsopleidende leerweg (voorheen practicanten).
6. Onder „jeugdige werknemer” wordt verstaan een werknemer beneden de leeftijd van 22 jaar.
7. a. Onder „vakvolwassen werknemer” wordt verstaan een werknemer van 22 jaar of ouder.
- b. Met „gehuwde werknemer” wordt gelijkgesteld de (on)gehuwde werknemer die duurzaam een gezamenlijke huishouding voert met een andere (on)gehuwde en dit door middel van een notarieel vastgelegde samenlevingsovereenkomst en/of door middel van een beschikking van de belastinginspecteur aan de werkgever bekend heeft gemaakt.
- c. Met „echtgeno(o)t(e)” wordt gelijkgesteld de ongehuwde partner waarmee een werknemer in de zin van deze CAO een gezamenlijke huishouding voert en dit door middel van een notarieel vastgestelde samenlevingsovereenkomst en/of door middel van een beschikking van de belastinginspecteur aan de werkgever bekend heeft gemaakt.
8. a. Onder „werkplaatspersoneel” wordt verstaan: de werknemers die uitsluitend werkzaam zijn in een werkplaats welke op een vaste plaats – doch niet op of nabij een werkobject – gevestigd dient te zijn en zodanig moet zijn ingericht dat de werkzaamheden ook bij vorst en andere ongunstige weersomstandigheden voortgang kunnen vinden.
- b. Onder werknemers „Industriële Bouw” worden verstaan:

de werknemers die in dienst zijn bij ondernemingen, welke overwegend met gebruikmaking van grote fabrieksmatig vervaardigde elementen van beton, steen of kunststof bouwwerken tot stand brengen.

- c. Onder werknemers „Zwarte Corps” worden verstaan:
de werknemers die als machinist de in de functielijst onder nummers 34 en 95 genoemde functies vervullen.
 - d. Onder werknemers „Heibedrijf” worden verstaan:
de werknemers die in dienst zijn bij ondernemingen welke zich bezighouden met het in de grond storten of indrijven respectievelijk uittrekken van palen en damwanden en/of het uitvoeren van drainerings-, grondverdichtings- en grondinjecteringswerken.
 - e. Onder werknemers „Kust- en Oeverwerken” worden verstaan:
de werknemers die in dienst zijn bij ondernemingen welke zich bezighouden met het aanleggen en onderhouden van dijken, strandhoofden en dergelijke.
 - f. Onder werknemers „Grondborings- en Buizenleggersbedrijf” worden verstaan:
de werknemers die in dienst zijn bij ondernemingen welke zich bezighouden met de uitvoering van werkzaamheden op het gebied van grondborings-, pompputten, sonderingen, bronbemaalings-, regeninstallaties, het leggen van buisleidingen en het maken van zinkers en doorpersingen.
9. a. Onder het „geheel of gedeeltelijk uitvoeren van bouwwerken” wordt verstaan:
het geheel of gedeeltelijk uitvoeren met alle daartoe dienstige materialen en werkwijzen van werken op het gebied van de Burgerlijke en Utiliteitsbouw, Grond-, Water-, Spoor- en Wegenbouw, het Straatmakersbedrijf, het Heibedrijf, de Kust- en Oeverwerken en het Grondborings- en Buizenleggersbedrijf, alsmede werken die naar hun aard tot het bouwbedrijf moeten worden gerekend.
- b. Onder „bouwwerken” zoals hiervoor bedoeld, worden verstaan respectievelijk daarmee gelijkgesteld:
woningen, gebruiks- of bedrijfsgebouwen dan wel andere constructies van bouwkundige aard, ovenbouw en schoorsteenbouw, voor zover geen onderdeel van isolatiewerkzaamheden, alle dakbedekkingen niet zijnde bitumineuze of van aluminium, kunststof, zink, lood of koper, egalisatie van terreinen, bouwrijp maken, funderingen, steigerbouw, grondwerken anders dan van agrarische aard alsmede cultuurtechnische werkzaamheden die geen direct verband houden met de uitoefening van het agrarisch bedrijf, danwel het hoveniersbedrijf, riolerings- en kabelnetten, grondborings-, bronbemaalings-, sondeer- en buizenlegwerken, zinkers, doorpersingen en regeninstallaties, kust- en oeverwerken, hei- en funderingswerkzaamheden, spoorwerken, waterbouwkundige kunstwerken, bouwkundige voorzieningen voor land-, water-

Bouwbedrijf
Voorziening bij ongeval 1998
Verbindendverklaring CAO-bepalingen

- en luchtverkeer, sloopwerken, wegenbouw en bestratingswerkzaamheden.
- c. Elders dan op de bouwplaats verrichte werkzaamheden ter voorbereiding van de bouw worden mede tot het uitvoeren gerekend, indien zij worden verricht door de onderneming die het bouwwerk op de bouwplaats tot stand brengt.
10. Onder „productie voor derden” wordt mede verstaan: dienstverlening aan derden; voorts ook het bouwen voor eigen rekening met het doel het gebouwde aan derden te verkopen, of te verhuren, of op andere wijze ter beschikking te stellen. Het bouwen van woningen enzovoorts voor eigen personeelsleden wordt als bouwen in eigen beheer (artikel 2 lid 3) aangemerkt.
11. Met ondernemingen, die bouwwerken uitvoeren, worden gelijkgesteld: verenigingen ten algemene nutte, voor zover zij civieltechnische werken uitvoeren.
- 12¹⁾. a. Onder „garantieloon” wordt verstaan: het loon waarop de werknemer na toepassing van artikel 17 krachtens artikel 18 of artikel 19 per week of per uur recht kan doen gelden.
b. Onder „vast overeengekomen loon” wordt verstaan: het garantieloon vermeerderd met de eventueel overeengekomen individuele toeslag conform artikel 21 lid 1.
13. Onder „voorman” wordt verstaan: de werknemer die leiding geeft aan tenminste 5 werknemers.
14. Onder „infrastructuurle werken” wordt verstaan: wegen, spoorwegen en riolerings- en kabelnetten.
15. Onder werknemers die behoren tot het Arbeidsbestand Bouwnijverheid worden verstaan: zij die voldoen aan de in het kader van Bouw-Vak-Werk gestelde criteria.

¹⁾ De artikelen waar naar wordt verwezen, betreffen artikelen van de CAO voor het Bouwbedrijf, welke separaat algemeen verbindend verklaard worden.

16. Onder „Bouw-Vak-Werk” wordt verstaan:
het geheel van als zodanig gemaakte afspraken tussen partijen inzake scholing, werkgelegenheid en arbeidsmarkt in het kader van de Stichting Bouw-Vak-Werk¹⁾ of haar rechtsopvolger.
17. Onder „SFB” wordt verstaan:
de relevante werkmaatschappij(en) van de SFB Groep.
18. Onder „praktijkovereenkomst” wordt verstaan:
de overeenkomst gesloten tussen de onderwijsinstelling, de leerling/werknemer, het leerbedrijf en de SVB of SBW betreffende het onderwijs in de praktijk van het beroep volgens de beroepsbegeleidende leerweg conform artikel 7.2.8 en 7.2.9 van de WEB (zie bijlage 8). Voor zover nog sprake is van beroepsopleiding volgens de WCBO wordt de term leerovereenkomst gehanteerd.
19. Onder „praktijk-/arbeidsovereenkomst” wordt verstaan:
het samengaan van een praktijkovereenkomst en een arbeidsovereenkomst op grond van artikel 13, lid 1 van deze CAO.
Voor zover nog sprake is van beroepsopleiding volgens de WCBO wordt de term leer-/arbeidsovereenkomst gehanteerd.
20. Onder „leerling/werknemer” wordt verstaan:
de deelnemer aan de beroepsbegeleidende leerweg conform de WEB.
21. Onder „basisberoepsopleiding” wordt verstaan:
een beroepsopleiding op niveau 2 volgens de WEB (voorheen primaire opleiding).
Binnen deze CAO heeft de basisberoepsopleiding alleen betrekking op de beroepsbegeleidende leerweg.
22. Onder „vakopleiding” wordt verstaan:
een beroepsopleiding op niveau 3 volgens de WEB (voorheen voortgezette opleiding).
Binnen deze CAO heeft de vakopleiding alleen betrekking op de beroepsbegeleidende leerweg.
23. Onder „beroepsopleiding” wordt verstaan:
een opleiding in het kader van het secundair beroepsonderwijs, ongeacht leerweg, ongeacht niveau.
24. Onder „leerbedrijf” wordt verstaan:
een werkgever die beschikt over een gunstige beoordeling, op grond van criteria vastgesteld door de SVB of SBW, voor het verzorgen

¹⁾ Voor de in het kader van Bouw-Vak-Werk gestelde criteria wordt verwezen naar artikel 1 van de CAO inzake Scholing, Werkgelegenheid en Arbeidsmarkt voor het Bouwbedrijf, welke CAO separaat algemeen verbindend verklaard wordt.

**Bouwbedrijf
Voorziening bij ongeval 1998
Verbindendverklaring CAO-bepalingen**

van het onderricht in de praktijk van het beroep conform artikel 7.2.10 van de WEB (zie bijlage 8).

25. Onder „ROC” wordt verstaan:
een Regionaal Opleidingscentrum voor secundair beroepsonderwijs

Artikel 2

Werkingsfeer

1. Bouwbedrijven

De bepalingen van deze CAO zijn – met inachtneming van de definities genoemd in artikel 1 en van de beperkingen omschreven in lid 4 van dit artikel – van toepassing op alle werknemers, die in dienst zijn bij ondernemingen, waarvan het bedrijf is gericht op productie voor derden op het gebied van:

- a. het geheel of gedeeltelijk uitvoeren van bouwwerken;
- b. het uitvoeren van verbouwingen en/of onderhoudswerk aan bouwwerken en het herstellen, bekleden, conserveren en verfraaien van deuren;
- c. het uitvoeren op bouwplaatsen van onderdelen van bouwwerken (respectievelijk verbouwingen of onderhoudswerk); het elders vervaardigen van deze onderdelen wordt hiermee gelijkgesteld, indien de onderneming, die de onderdelen vervaardigt, tevens zorgdraagt voor de verwerking daarvan in het bouwwerk;
- d. het verlenen van diensten op bouwplaatsen;
- e. het tot stand brengen van bedrijfsklare projecten indien de totstandkoming daarvan mede uitvoering van een of meer bouwwerken omvat;
- f. het slopen van bouwwerken;
- g. het verrichten van grondwerken in relatie tot het uitvoeren van bouwwerkzaamheden voor zover betrekking hebbend op grondverzetwerkzaamheden ten behoeve van de in dit artikel onder lid 1 sub a. tot en met f. en h. genoemde werkzaamheden;
- h. het verhuren van machines met bedienend personeel voor het verrichten van werkzaamheden bij de uitvoering van werken als onder a. tot en met g. genoemd;
- i. asfaltproductie;
- j. het aanbrengen van wegmarkeringen;
- k. betonreparatie van constructieve aard en betoninjectering;
- l. het afgraven van verontreinigde grond;
- m. droge zandwinning;

- n. het inspecteren, renoveren en reinigen van riolen, met uitzondering van huis- en bedrijfsrioleringen (loodgieterswerkzaamheden);
 - o. het opbouwen en/of plaatsen van verplaatsbare verblijfsruimten (units bedoeld voor tijdelijke behuizing), voorzover het plaatsen gemeten naar de loonsom niet slechts een uitvloeisel is van de fabricage van deze verblijfsruimten;
 - p. het verrichten van civieltechnische werkzaamheden zoals beschreven in Bijlage 3.
2. Samengestelde ondernemingen
- Indien een onderneming, naast het bouwbedrijf als bedoeld in lid 1, tevens een ander bedrijf (andere productie voor derden) uitoefent, geldt voor de toepasselijkheid van deze CAO het volgende.
- a. Indien elk bedrijf in een afzonderlijke afdeling wordt uitgeoefend, is deze CAO van toepassing ten aanzien van alle werknemers in de afdeling bouwbedrijf.
 - b. Indien in een afzonderlijke afdeling zowel het bouwbedrijf als een ander bedrijf wordt uitgeoefend en de productie van het bouwbedrijf overweegt, geldt deze CAO voor alle werknemers van deze afdeling.
 - c. Indien er geen afzonderlijke afdelingen zijn en de productie van het bouwbedrijf overweegt, geldt deze CAO voor alle werknemers van de onderneming.
- Afzonderlijke afdelingen worden aanwezig geacht indien iedere bedrijfsuitoefening feitelijk als zelfstandige eenheid is georganiseerd. De overwegende productie wordt bepaald door vergelijking van de in elke productie verloonde bedragen.
3. Bouwen in eigen beheer
- De bepalingen van deze CAO vinden voorts toepassing ten aanzien van:
- a. werkgevers, die bouwwerken of verbouwingen in eigen beheer doen uitvoeren met het doel het gebouwde voor zichzelf of voor de eigen onderneming in gebruik te nemen, dan wel ter beschikking van personeelsleden te stellen;
 - b. werkgevers, die verbouwingen en onderhoudswerken in eigen beheer doen uitvoeren aan gebouwen, die zij in eigendom bezitten of in beheer hebben.
- In de hierbedoelde gevallen is deze CAO van toepassing ten aanzien van de werknemers, die bij de uitvoering, de verbouwing of het onderhoud van bouwwerken arbeid verrichten, met uitzondering van degenen waarop een andere collectieve arbeidsovereenkomst of loonregeling van toepassing is.
4. Ondernemingen (nevenbedrijven werkzaam op bouwplaatsen) waarop deze overeenkomst niet van toepassing is
- A. Niet als bouwbedrijf in de zin van lid 1 van dit artikel worden

Bouwbedrijf
Voorziening bij ongeval 1998
Verbindendverklaring CAO-bepalingen

beschouwd ondernemingen waarvan het bedrijf is gericht op productie (respectievelijk dienstverlening) voor derden op het gebied van:

1. baggerwerken;
 2. betonmortel en betonmorteltransport;
 3. betonwaren;
 4. bitumineuze en kunststof dakbedekkingen;
 5. natuursteen;
 6. parketvloeren;
 7. schilderen en afwerken;
 8. steen, houtgraniet en kunststeen;
 9. stukadoors- en terrazzowerken;
 10. staalskeletbouw en het uitvoeren van werken (bruggen enzovoorts) geheel of nagenoeg geheel in staal;
 11. fabrieksmatig timmerwerk;
 12. interieurbetimmeringen;
 13. loodgieters- en fittersbedrijf;
 14. centrale verwarmingsinstallaties;
 15. het maken van elektrotechnische verbindingen tussen kabels van kabelnetten;
 16. het verhuren van mobiele kranen.
- B. Ten aanzien van ondernemingen met een afzonderlijke ondernemings-CAO geldt de CAO voor het Bouwbedrijf slechts indien en voor zover het betreft de toepassing van lid 3 (bouwen in eigen beheer).

Artikel 3

Onderaanneming

1. De werkgever is verplicht in overeenkomsten van onderaanneming met zelfstandige ondernemers die als werkgever in de zin van deze CAO optreden, te bedingen dat zij de bepalingen van deze CAO zullen naleven. Deze verplichting geldt niet indien op de werknemer een andere CAO van toepassing is.
2. a. De hoofdaannemer kan door of namens een werknemer van een onderaannemer als bedoeld in lid 1 aansprakelijk worden gesteld voor de nakoming door de onderaannemer van zijn CAO-verplichtingen tegenover die werknemer, voor wat het loon betreft over de laatst verstreken loonbetalingsperiode waarover geen loon is betaald en wat de overige CAO-verplichtingen betreft

over de laatst verstreken periode waarover de werknemer van het SFB een overzicht heeft ontvangen van de door de werkgever te zijnen name betaalde bijdragen en premies, althans voor zover en zolang deze werknemer op de bouwplaats van die hoofdaannemer werkzaam is dan wel is geweest.

- b. Een dergelijke aansprakelijkstelling dient voor wat het loon betreft binnen 5 x 24 uur per aangetekend schrijven dan wel via post met ontvangstbevestiging bij de hoofdaannemer te worden ingediend (te rekenen vanaf de dag waarop het loon door de werkgever betaald had moeten zijn).
Voor wat betreft de overige CAO-verplichtingen dient de aansprakelijkstelling per aangetekend schrijven dan wel via post met ontvangstbevestiging bij de hoofdaannemer te worden ingediend binnen 5 x 24 uur nadat de werknemer ervan heeft kennis kunnen nemen dat de onderaannemer deze verplichtingen niet is nagekomen.
De hier genoemde perioden van 5 x 24 uur worden verlengd met de in die perioden vallende zaterdag, zon- en feestdagen. De op het afgifterecû van het aangetekende schrijven vermelde datum wordt beschouwd als de datum waarop de aansprakelijkstelling is ingediend.
 - c. Wanneer blijkt dat de desbetreffende onderaannemer zijn CAO-verplichtingen een volgende keer opnieuw niet nakomt, dient de werknemer de hoofdaannemer daarvoor opnieuw en op dezelfde wijze aansprakelijk te stellen.
 - d. De werknemer die met betrekking tot hetzelfde werkobject binnen een periode van een jaar de hoofdaannemer aldus 3 x aansprakelijk heeft gesteld voor wat betreft het loon respectievelijk 3 x voor de overige CAO-verplichtingen, is van verdere aansprakelijkstellingen ontslagen. De hoofdaannemer is dan zonder meer aansprakelijk voor al het door de onderaannemer niet-betaalde loon en alle door de onderaannemer niet-nagekomen overige CAO-verplichtingen.
 - e. 2. De bovenvermelde termijn in lid 2.b. van 5 x 24 uur kan door de werknemer alleen worden overschreden indien de werknemer kan aantonen dat de latere aansprakelijkstelling hem niet verweten kan worden.
 - f. De onderaannemer is verplicht aan de werknemer en desgevraagd aan de werknemersorganisaties, schriftelijk de namen en adressen te verstrekken van de hoofdaannemer(s) van de bouwplaatsen waarop een werknemer werkzaam is dan wel is geweest.
3. In geval de hoofdaannemer een combinatie is van twee of meer werkgevers kan de aansprakelijkstelling bij elk van deze werkgevers worden gelegd.

Artikel 4

Het gebruik maken van ter beschikking gestelde („uitgeleende”) arbeidskrachten

1. Indien door een uitzendbureau, in het kader van de uitoefening van zijn beroep of bedrijf, een uitzendkracht ter beschikking gesteld wordt aan een onderneming, die ressorteert onder de werkingssfeer van deze CAO, geldt het volgende:
 - a. indien de uitzendkracht ingevolge van een leer-/arbeidsovereenkomst een beroepsopleiding als bedoeld in artikel 19 lid 3¹⁾ volgt, dan wel in het bezit is van het diploma of een praktijkcertificaat van de vak- of beroepsopleiding als bedoeld in artikel 19 lid 3 van deze CAO¹⁾, dan wel als vakvolwassene een beroepsopleiding in de bouw volgt, zijn de bepalingen van deze CAO op de uitzendkracht van toepassing vanaf het moment waarop deze bouwwerkzaamheden in de zin van deze CAO aanvangt;
 - b. indien de uitzendkracht direct voorafgaande aan de aanvang van de (uitzend)arbeid binnen een periode van 2 jaar in totaal 12 maanden bouwwerkzaamheden in de zin van deze CAO heeft verricht, zijn de bepalingen van deze CAO op de uitzendkracht van toepassing vanaf het moment waarop deze bouwwerkzaamheden in de zin van deze CAO aanvangt;
 - c. in de overige gevallen geldt dat de bepalingen uit de CAO¹⁾ met betrekking tot de lonen en onkostenvergoedingen van overeenkomstige toepassing zijn op de uitzendkracht; vanaf het moment dat deze uitzendkracht in de voorafgaande periode van 2 jaar in totaal 12 maanden bouwwerkzaamheden in de zin van deze CAO heeft verricht, zijn de bepalingen van deze CAO op de uitzendkracht van overeenkomstige toepassing.
2. De werkgever, die van de diensten van het uitzendbureau gebruik maakt, is, indien op grond van het bepaalde in lid 1 deze CAO volledig van toepassing is, ten aanzien van deze uitzendkrachten gehouden tot nakoming van het bepaalde in deze CAO.
3. De werkgever wordt van de in lid 2 omschreven verplichting ontheven indien hij aan het SFB een afschrift kan tonen van een door hem met het uitzendbureau schriftelijke aangegane overeenkomst (zie

¹⁾ Bedoeld wordt de collectieve overeenkomst voor het Bouwbedrijf.

voor een model-overeenkomst aanhangsel E)¹⁾), waarbij het uitzendbureau zich verbindt om met betrekking tot de uitzendkracht – indien op grond van het bepaalde in lid 1 deze CAO volledig van toepassing is – de bepalingen van deze CAO toe te passen.

In deze overeenkomst wordt tevens opgave gedaan van het aantal uitzendkrachten, naam en adres van deze uitzendkrachten en de periode waarin de ter beschikkingstelling van deze uitzendkrachten aan de werkgever plaatsvindt. Deze opgave wordt, naast de UOSV/UVI, waarbij de werkgever ten aanzien van de werkzaamheden, die hij door de genoemde uitzendkracht(en) doet verrichten, is aangesloten, tevens gezonden aan SFB Werkgeversdiensten. In de overeenkomst wordt vastgelegd wie de opgave aan de UOSV/UVI's en SFB werkgeversdiensten verricht. Bij wijzigingen in een eerdere opgave worden de UOSV/UVI's en SFB werkgeversdiensten dienovereenkomstig geïnformeerd.

Ten behoeve van de premieafdracht heeft het uitzendbureau een aansluitnummer bij het SFB.

5. De tekst van dit artikel wordt ter kennis gebracht aan de Stichting Meldingsbureau Uitzendbranche.
6. Zolang het uitzendverbod in de bouwnijverheid van kracht is en derhalve de Regeling voor ter beschikkingstelling van arbeidskrachten, geldt dat uitzendbureaus slechts uitzendkrachten ter beschikking mogen stellen van bouwbedrijven voor werkzaamheden vallende onder deze CAO, indien het uitzendbureau schriftelijk bij het CBA heeft verklaard het bepaalde in dit artikel te zullen naleven en een aansluitnummer bij het SFB heeft verkregen.
8. De werkgever, die van de diensten van uitgeleende arbeidskrachten gebruik maakt, die ter beschikking worden gesteld door een ander dan een uitzendbureau genoemd onder lid 1, is, ten aanzien van deze arbeidskrachten verplicht tot naleving van de bepalingen van deze CAO.

HOOFDSTUK 2

ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 6

Algemene verplichtingen van de werkgevers en van de werknemers

2. Een arbeidsovereenkomst wordt geacht aangegaan te zijn voor onbe-

¹⁾ Bedoeld wordt de collectieve arbeidsovereenkomst voor het Bouwbedrijf.

Bouwbedrijf
Voorziening bij ongeval 1998
Verbindendverklaring CAO-bepalingen

paalde tijd tenzij deze schriftelijk is overeengekomen voor bepaalde tijd met gebruikmaking van een bij deze CAO behorend formulier.

3. Een proeftijdbeding tussen werkgever en werknemer is slechts geldig indien het bij schriftelijk aangegane overeenkomst tot stand is gekomen.
Afhankelijk van de overeengekomen duur van de arbeidsovereenkomst dient daarbij de volgende maximale proeftijd te worden aangehouden:
 - bij een arbeidsovereenkomst korter dan een jaar: 2 weken;
 - bij een arbeidsovereenkomst van een jaar of langer, maar korter dan 2 jaar: 1 maand;
 - bij een arbeidsovereenkomst van 2 jaar of langer: 2 maanden.
6. a. De werkgever zal – teneinde de inzichtelijkheid in de arbeidsmarkt te bevorderen – alle vacatures kenbaar maken aan het desbetreffende Arbeidsbureau.
c. Vervulde vacatures zullen worden gemeld bij het Arbeidsbureau.
d. Ingeval een werkgever een schriftelijke sollicitatie op een door hem bekend gemaakte openstaande vacature ontvangt, dient hij de sollicitant schriftelijk op de hoogte te stellen van de uitslag van zijn sollicitatie.
8. De werkgever die op grond van de Wet op de Ondernemingsraden verplicht is de OR de jaargegevens over het in het voorafgaande jaar gevoerde sociale beleid te verstrekken zal deze gegevens ter beschikking stellen van alle werknemers.

HOOFDSTUK 3

VOORZIENINGEN BIJ ONGEVAL

Artikel 7

1. De werkgever is verplicht voor de werknemers een verzekering af te sluiten, die een uitkering garandeert ingeval van blijvend lichamelijk letsel of dood ten gevolge van een ongeval, de werknemer, in of buiten dienstverband, overkomen.
2. De in lid 1 genoemde verzekering dient in te houden een recht van de werknemer op een bruto uitkering van:

f 27 500,- ongeval van overlijden;
 f 55 000,- ongeval van algehele blijvende invaliditeit.
 De hoogte van deze uitkering bedraagt van 1 juli 1997 tot 1 juli 1998:
 f 30 000,- ongeval van overlijden;
 f 60 000,- ongeval van algehele blijvende invaliditeit.
 De hoogte van deze uitkering bedraagt vanaf 1 juli 1998:
 f 32 500,- ongeval van overlijden;
 f 65 000,- ongeval van algehele blijvende invaliditeit.
 Een en ander volgens algemene en bijzondere voorwaarden als opgenomen in bijlage 1.

3. De werkgever dient ter voldoening aan de in lid 1 genoemde verplichting deel te nemen aan de door of namens de werkgeversorganisaties afgesloten collectieve verzekering.
4. De werkgever is voor iedere dag, waarop de werknemer in zijn dienst betaalde arbeid heeft verricht, een bijdrage verschuldigd ter voldoening van premie en kosten voor de in lid 3 genoemde verzekering, welke wordt geïnd door SfB cao-regelingen B.V.
 Deze bijdrage is voor het rechtjaar 1997/1998¹⁾ vastgesteld op f 0,26 per werkdag.
6. Waar in deze CAO wordt gesproken over verplichtingen van de werkgevers jegens SfB CAO-regelingen B.V. wordt daarmee aan SfB CAO-regelingen B.V. een zelfstandig recht op invordering jegens de werkgevers toegekend.
7. Het geschil omtrent een uitkering na een ongeval kan worden voorgelegd aan een door werkgevers- en werknemersorganisaties ingestelde paritaire Begeleidingscommissie Collectieve Ongevallenverzekering. Deze begeleidingscommissie zal in het geschil bemiddelen teneinde te komen tot een redelijk vergelijk tussen verzekerde en verzekeraar.
 Het secretariaat van de Begeleidingscommissie Collectieve Ongevallenverzekering is gevestigd:
 Algemeen Verbond Bouwbedrijf, Benoordenhoutseweg 21, Postbus 90424, 2509 LP Den Haag.

¹⁾ Algemeen verbindendverklaring heeft geen terugwerkende kracht.

HOOFDSTUK 5

SLOTBEPALING

Artikel 9

Dispensatie

1. Van de in deze CAO geregelde verplichtingen kan een werkgever worden gedispenseerd onder de in lid 2 genoemde voorwaarden, mits elders een gelijkwaardige verzekering wordt afgesloten.
Een dispensatieverzoek dient binnen 2 maanden na het tijdstip waarop deze CAO voor de werkgever van kracht is geworden, te worden ingediend bij
Partijen bij de CAO voor het Bouwbedrijf
T.a.v. de secretaris
Postbus 90424
2509 LK Den Haag
Nieuwe ondernemingen dienen het verzoek binnen 2 maanden na oprichting aan het secretariaat voor te leggen.
2. Een werkgever die op basis van bedrijfsbelangen er de voorkeur aan geeft een afwijkende verzekering inzake een „voorziening bij ongeval” aan te gaan, zal daarbij minimaal moeten voldoen aan de volgende voorwaarden:
 - a. de verzekering moet uniform zijn voor alle werknemers in loondienst van de gedispenseerde werkgever, overeenkomstig de definities als omschreven in artikel 1 lid a van de Algemene en bijzondere voorwaarden van de ongevallenverzekering¹⁾).
 - b. de premie ten behoeve van de verzekering dient voor rekening te komen van de werkgever;
 - c. de uitkering ingeval van overlijden of blijvende invaliditeit moet minimaal gelijk zijn aan de uitkering volgens de in de CAO bepaalde regeling.De totstandkoming van deze verzekering geschiedt met instemming van de ondernemingsraad, of bij afwezigheid hiervan, met instemming van een representatieve vertegenwoordiging van werknemers. Van het besluit, de inhoud en de wijze waarop de verzekering tot

¹⁾ Voor informatie: Secretariaat Partijen CAO Bouwbedrijf, Postbus 90424, 2509 LK Den Haag.

stand is gekomen, worden de werknemers schriftelijk in kennis gesteld.

3. Partijen zullen binnen drie weken na ontvangst van het dispensatieverzoek een uitspraak aan de indiener kenbaar maken. Een dispensatieverzoek wordt gehonoreerd indien partijen tot een eensluidend standpunt zijn gekomen.
4. Aan branches en sectoren kan door CAO-partijen een afwijking van een of meerdere bepalingen van deze CAO worden toegestaan indien over deze afwijking overeenstemming is bereikt met werknemersorganisaties, partij bij deze CAO.

**Bouwbedrijf
Voorziening bij ongeval 1998
Verbindendverklaring CAO-bepalingen**

BIJLAGE 2

Civieltechnische werkzaamheden als bedoeld in artikel 2 lid 1 onder p

Definities

- civieltechnische werkzaamheden: de aanleg van verhardingen, riole-
ringen¹⁾ en gebouwen en dergelijke waarvoor een bouw- of aanleg-
vergunning is vereist, alsmede het hiermee samenhangende onder-
houd;
- cultuurtechnische werkzaamheden: de aanleg van groenvoorzienin-
gen, de daarmee samenhangende grondwerkzaamheden (bovenste
grondlaag) en drainage, alsmede het hiermee samenhangende onder-
houd.

De volgende activiteiten worden beschouwd als civieltechnische activi-
teiten in de zin van artikel 2 lid 1 onder p:

De volgende activiteiten worden beschouwd als zijnde civieltechnische
werkzaamheden en daarmee behorend tot de bouwnijverheid:

- grondboringen,
- bronbemalingen,
- de aanleg, montage en onderhoud van ondergrondse kabels en buis-
leidingen,
- de aanleg, montage en onderhoud van bovengrondse kabels en buis-
leidingen ten behoeve van de te verrichten bouwwerkzaamheden;
- grondwerk (ten behoeve van civieltechnische bestemming),
- wegenbouw,
- markeringen,
- de aanleg, montage, onderhoud en sloop van verkeersveiligheid
bevorderende voorzieningen en geluidsweringen,
- sloopwerken, met uitzondering van de sloop van objecten (nage-
noeg) geheel bestaande uit metaal indien het aantal arbeidsuren van
de in dienst zijnde werknemers die bij de werkzaamheden worden
ingezet groter is dan het aantal overeengekomen arbeidsuren bij de
overige te verrichten werkzaamheden van alle in dienst zijnde werk-
nemers gemeten over de periode van een kalenderjaar,
- waterbouwkundige werken,
- funderingswerken en
- verhuur van bemand materiaal voor civieltechnische activiteiten

behoudens:

¹⁾ Met uitzondering van huis- en bedrijfsriolerings.

- a. de aanleg van buisleidingen in eigen beheer voor drainage ten behoeve van landbouw, bewerking van grond en zand ten behoeve van een agrarische bestemming en de incidentele aanleg van duikers ten behoeve van ontsluiting van een landbouwperceel, welke als cultuurtechnische werkzaamheden opgevat moeten worden;
- b. het aanleggen, verbeteren of onderhouden van sportvelden en andere recreatie-objecten alsmede alle andere grondwerken ten behoeve van cultuurtechnische, civieltechnische, sport-, recreatie- en andere objecten, beplantingen en groenstroken langs wegen. Hierbij is het uitgangspunt dat, indien er werkzaamheden zijn, met uitzondering van de aanleg en het onderhoud van het groen alsmede drainage en de bovenste grondlaag ten behoeve van het groen, welke cultuurtechnische activiteiten zijn;
- c. de te onderscheiden cultuurtechnische werkzaamheden bij inpaldering en ruilverkaveling; de ontsluiting van gronden en ruilverkaveling dienen als cultuurtechnische werkzaamheden opgevat te worden, indien er sprake is van daarmee samenhangende grondbewerking (ploegen, eggen, zaaien, egaliseren van de toplaag van de grond ten behoeve van de plantaardige bestemming etcetera) en als civieltechnische werkzaamheden indien er sprake is van grondverwerking in de zin van landinrichting (de aanleg van wegen, watergangen en gemalen).

Toelichting ad. b en c:

In geval van partiële aanneming en uitvoering van werken (sportvelden, recreatieparken, wegenbouw en ruilverkaveling) kan onverkort het onderscheid in civieltechnisch en cultuurtechnisch werk worden gehanteerd. Wanneer bovengenoemde werken integraal door één onderneming worden aangenomen en uitgevoerd, zal het onderscheid in civiel-/ cultuurtechnisch werk gehanteerd kunnen worden voorzover deelwerkzaamheden functioneel van elkaar onderscheiden kunnen worden.

**Bouwbedrijf
Voorziening bij ongeval 1998
Verbindendverklaring CAO-bepalingen**

II. Indien en voor zover de onder I opgenomen bepalingen strijdig zijn met (mede) ter zake van de vaststelling van lonen en/of andere arbeidsvoorwaarden bij of krachtens de wet gestelde of te stellen regelen, prevaleren deze regelen.

III. Dit besluit treedt in werking met ingang van de tweede dag na die van publicatie in de Nederlandse Staatscourant.

IV. Dit besluit wordt gepubliceerd door plaatsing in een bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant.

's-Gravenhage, 10 april 1998

*De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,*

Namens de Minister:

*De Directeur van het
Centraal kantoor
van de Arbeidsinspectie,*

C. J. Meerhof.